

Parlamentul
Republicii Moldova

DP nr. 95-E

14. 08. 2019

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

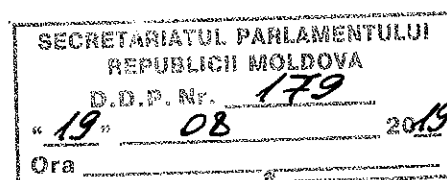
**Biroului permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

**Deputați în Parlamentul
Republicii Moldova**

Dan Perciun

Radu Marian

LEGE

Pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 21 alin. (2) se completează cu următoarele sintagme: „art. 394, art. 395 alin.(4) și (5), art. 402, art.403, art.407”

2. Articolul 62 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Interdicția de a deține animale”.

3. La Articolul 63 alin.(1) se completează cu lit. d) cu următorul cuprins:

„lit. d) Interdicția de a deține animale”

4. După articolul 65-1 se introduce articolul 65-2 cu următorul cuprins:

Articolul 65². Interdicția de a deține animale

(1) Proprietarul sau persoana care deține cu orice titlu valabil, precum și orice persoană fizică sau juridică în îngrijirea căreia se află animalul, poate avea interdicția de a deține animale.

(2) Persoana căreia i se aplică interdicția de a deține animale nu are dreptul să dețină, să îngrijească sau să fie responsabilă în orice fel de bunăstarea/siguranța acestora. Interdicția poate fi aplicată doar pentru anumite specii sau pentru toate animalele. Cu toate acestea, ținând cont de circumstanțe excepționale, instanța poate decide ca condamnatului să nu i se aplice o interdicție totală sau parțială, dacă aceste animale nu au constituit obiectul încălcării în cauză și condamnatului era proprietarul lor la momentul adoptării acestei decizii, în situația în care era posibilă identificarea animalelor în timpul luării deciziei.

(3) Interdicția de a deține animale se aplică numai în calitate de pedeapsă complementară și poate fi stabilită de către instanța de judecată pe un termen de la 1 la 10 ani.

(4) La aplicarea interdicției de a deține animale în calitate de pedeapsă complementară la amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității, termenul ei se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii, iar la aplicarea ei în calitate de pedeapsă complementară la închisoare, termenul ei se calculează din momentul executării pedepsei principale.

5. La articolul 98 alin.(2) se completează cu lit.f) cu următorul cuprins:

”lit. f) confiscarea animalelor”

6. După articolul 106-1 se introduce articolul 106-2 cu următorul cuprins:

Articolul 106². Confiscarea animalelor

(1) În cazul în care persoana încalcă drepturile sau normele de îngrijire ale animalelor, sau săvârșește orice act de cruzime față de animale, poate fi aplicată și măsura confiscării animalelor. Confiscarea animalelor constă în trecerea lor forțată și gratuită în proprietatea statului, cu plasarea în adăposturile și locurile identificate de către administrația publică locală.

(2) În cazuri excepționale, când traiul animalului la stăpânul sau îngrijitorul acestuia atentează asupra vieții sau sănătății, organul de poliție, ANSA sau APL au dreptul de a prelua animalul, cu plasarea temporară într-un azil până la momentul emiterii hotărârii privind confiscarea acestuia.

7. Articolul 222-1 se abrogă

8. În partea specială a Codului Penal după Capitolul XVIII ”Infracțiuni Militare”, se introduce un nou capitol XIX, **”Infracțiuni contra drepturilor animalelor”** cu următorul conținut:

Articolul 394. Uciderea animalului

(1) Uciderea intenționată, cu excepția: 1) legitimă apărare, 2) sacrificarea animalelor de fermă în conformitate cu reglementările veterinare, 3) vânătoarea autorizată legal, 4) eutanasierea umană justificată 5) deratizarea, 6) protejării vieții și sănătății altor oameni și animale, a unui animal, inclusiv tentativa se pedepsește cu amendă în mărime de la 800 la 900 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 180 de ore, sau cu închisoare de 6 luni până la 2 ani cu sau fără privarea dreptului de a deține animale pe un termen de la 7 la 10 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

- a) asupra a două sau mai multor animale;
- b) asupra unui animal supus tratamentului de însănătoșire;
- c) în mod public sau în prezența minorilor;
- d) cu deosebită cruzime, precum și din motive sadice;
- e) de două sau mai multe persoane;
- f) prin mijloace periculoase pentru viața și sănătatea persoanei;
- g) cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă;
- h) în contextul unui act de huliganism;

se pedepsește cu amendă în mărime de la 900 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 an până la 3 ani cu sau fără interdicția de a deține animale pe un termen de 10 ani.

Articolul 395. Cruzimea față de animale

(1) Aplicarea acțiunilor nejustificate ce provoacă dureri sau suferință animalelor se sancționează cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 60 la 100 de ore, în ambele cazuri cu sau fără interdicția de a deține animale pe un termen de la 1 la 5 ani,

(2) Acțiunea sau inacțiunea care au pus sau pot pune în pericol viața ori sănătatea animalului, fie au rezultat cu vătămarea ușoară a lui, se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 700 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 80 la 120 de ore, în ambele cazuri cu sau fără interdicția de a deține animale pe un termen de la 1 la 5 ani,

(3) Aceeași acțiune sau inacțiune din alin. (1) sau (2) săvârșită:

- a) asupra a două sau mai multor animale;
- b) în mod public sau în prezența minorilor;
- c) de două sau mai multe persoane;
- d) prin mijloace periculoase pentru viața și sănătatea persoanei;
- e) cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă;
- f) în contextul unor acte de huliganism;
- g) de către o persoană cu funcții de răspundere;

se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 800 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 90 la 140 de ore, în ambele cazuri cu sau fără interdicția de a deține animale pe un termen de la 2 la 5 ani,

(4) Schingiuirea sau torturarea animalului, otrăvirea lui, sufocarea sau tirul de animale, incinerarea, îngroparea, jupuirea sau începerea oricărei prelucrări a corpului animalului încă în viață, precum și alte acțiuni care au pus sau pot pune în pericol viața ori sănătatea animalului, fie au rezultat cu vătămarea gravă sau medie a animalului, se pedepsește cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 180 de ore, sau cu închisoare de la 6 luni până la 2 ani, în toate cazurile cu confiscarea animalului, cu sau fără interdicția de a deține animale pe un termen de la 5 la 10 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin.(4) săvârșite:

- a) asupra a două sau mai multor animale;
- b) în mod public sau în prezența minorilor;
- c) de două sau mai multe persoane;
- d) prin mijloace periculoase pentru viața și sănătatea persoanei;
- e) cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă;
- f) de către o persoană cu funcții de răspundere;
- g) din interes material ori alte interese personale;
- h) în contextul unor acte de huliganism;
- i) Sau acțiunile din alin.(1) sau (3) sau (4) soldate cu moartea animalului;

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în toate cazurile cu confiscarea animalului, cu sau fără interdicția de a deține animale pe un termen de la 7 la 10 ani.”

Articolul 396. Încălcarea normelor sanitare și de zooigienă

(1) Încălcarea normelor sanitare veterinare și de zooigienă privind adăpostirea, hrănirea, îngrijirea, reproducția, exploatarea, protecția și bunăstarea animalelor, adică acțiunea sau inacțiunea care a provocat suferință sau extenuarea animalului, se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 700 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, sau cu închisoare de până la un an, cu interdicția de a deține animale de la 5 la 10 ani, în toate cazurile cu confiscarea animalului, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 800 până la 900 de unități convenționale, cu sau fără interdicția de deține animale de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu confiscarea animalului.

(2) Aceeași acțiune sau inacțiune care a cauzat moartea sau traume unui sau mai multor animale, se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3, în toate

cazurile cu confiscarea animalului (animalelor), si în toate cazurile cu interdicția de a deține animale de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1200 de unități convenționale, cu interdicția de a deține animale pe un termen de la 7 la 10 ani, cu sau fără lichidarea persoanei juridice”

Articolul 397. Încălcarea normelor de îngrijire a animalelor folosite în scopuri științifice

(1) Uciderea nenecesară sau provocarea unor suferințe intense, ce puteau fi evitate, animalelor folosite în scopuri științifice, fără respectarea legislației în acest domeniu, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 800 de unități convenționale, cu sau fără interdicția de a deține animale de la 5 la 7 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită în mod repetat, se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 700 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale, cu privarea dreptului de a exercita o anumită activitate sau lichidarea persoanei juridice.”

Articolul 398. Abandonarea animalului în mod repetat

Abandonarea și/sau alungarea unui animal a cărui existență depinde de îngrijirea omului pe domeniul public, fără hrană, adăpost sau tratament medical, săvârșită în mod repetat, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, în ambele cazuri cu confiscarea animalului și interdicția de a deține animale pe un termen de la 7 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 800 de unități convenționale, cu sau fără privarea dreptului de a exercita o anumită activitate, în toate cazurile cu confiscarea animalului.

Articolul 399. Nerespectarea interdicției de a deține animale

În cazul în care unei persoane i-a fost aplicată interdicția de a deține animale, dar persoana a încălcat această interdicție, se pedepsește cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, sau închisoare până la 1 an.

Articolul 400. Capturarea animalelor de companie în scopul obținerii de produse alimentare

Capturarea, comercializarea și eutanasia animalelor de companie în scopul obținerii de produse alimentare, de piei sau blănuri, de făinuri proteice, de alte produs animaliere

se pedepsește cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 180 de ore, sau cu închisoare de până la un an, în toate cazurile cu confiscarea animalului, cu sau fără interdicția de a deține animale pe un termen de la 5 la 10 ani.

Articolul 401. Traficul ilegal de animale

(1) Traficul ilegal de animale sălbatice sau animale exotice de companie, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, în ambele cazuri cu confiscarea animalului, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 700 unități convenționale, în ambele cazuri cu confiscarea animalului, cu sau fără privarea dreptului de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

- a) în mod repetat;
- b) de două sau mai multe persoane;
- c) de către o persoană cu funcții de răspundere.

se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 800 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, în ambele cazuri cu confiscarea animalului, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 1000 de unități convenționale, cu privarea dreptului de a exercita o anumită activitate sau lichidarea persoanei juridice, în toate cazurile cu confiscarea animalului.

Articolul 402. Organizarea de lupte între animale și spectacole sângeroase

(1) Organizarea, finanțarea, încurajarea, inclusiv prin pariuri, a luptelor între animale sau a oricăror spectacole sângeroase cu implicarea animalelor, precum și oferirea terenului ori spațiului în scopul desfășurării acestor activități, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, cu sau fără interdicția de a deține animale de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu

amendă în mărime de la 600 la 700 de unități convenționale, cu sau fără interdicția de a deține animale de la 5 la 7 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită în mod repetat, se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 800 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, cu sau fără confiscarea animalului, în ambele cazuri cu interdicția de a deține animale pe un termen de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 1000 de unități convenționale cu interdicția de a exercita o anumită activitate sau lichidarea persoanei juridice.

Articolul 403. Asmuțirea animalelor

Asmuțirea animalelor asupra oamenilor (cu excepția cazurilor de legitimă apărare, folosirea animalelor de serviciu în conformitate cu legislația Republicii Moldova, dresajului câinilor de către chinologi) sau asupra animalelor (cu excepția animalelor de serviciu) se sancționează cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana cu funcții de răspundere în ambele cazuri cu sau fără privarea dreptului de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 1 la 3 ani.

Articolul 404. Folosirea animalelor vii pentru dresaj

Folosirea de animale vii pentru dresaj sau pentru a le controla agresivitatea se sancționează cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana cu funcții de răspundere în ambele cazuri cu sau fără privarea dreptului de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 1 la 3 ani.

Articolul 405. Modificarea aspectului unui animal

Intervențiile chirurgicale destinate modificării aspectului unui animal sau altor scopuri necurative, cum ar fi codotomia, cuparea urechilor, secționarea corzilor vocale, ablația ghearelor, cotilitul ciocului și dinților se sancționează cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana cu funcții de răspundere în ambele cazuri cu sau fără privarea dreptului de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 1 la 3 ani.”

Articolul 406. Folosirea animalelor sălbatice în circuri

Folosirea animalelor aparținând subîncrengăturii vertebrate, indiferent de gradul de îmblânzire, născute în captivitate sau capturate din natură, în spectacole de circ, circuri ambulante, delfinariu, caravane și trupe de artiști ambulanți, precum și în orice alte tipuri de spectacole similare (cu excepția cailor, câinilor și unelor specii de păsări exotice granivore), se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, cu sau fără confiscarea animalului, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 700 unități convenționale, în ambele cazuri cu confiscarea animalului, cu sau fără privarea dreptului de a exercita o anumită activitate.

Articolul 407. Agresiunea sexuală împotriva animalului

(1) Raportul sexual sau altă acțiune cu caracter sexual față de un animal, se pedepsește cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180, în ambele cazuri cu interdicția de a deține animale de la 3 la 5 ani, în ambele cazuri cu confiscarea animalului.

(2) Aceeași acțiune săvârșită în mod repetat sau care a cauzat moartea animalului, se pedepsește cu amendă de la 700 la 800 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240, în ambele cazuri cu interdicția de a deține animale de la 7 la 10 ani, în ambele cazuri cu confiscarea animalului.

Art. II. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După articolul 63¹ se introduce articolul 63² cu următorul cuprins:

Articolul 63² Cruzimea față de animale săvârșită de către minori

(1) Actele de cruzime față de animale săvârșite de către minori cu vârsta până la 16 ani, care au cauzat durere și suferință animalelor sau cu art.157 alin. (4), (6), (9), (11), (13), (14), (15), (15-2), (16), (17), (18) se sancționează cu amendă pentru părinții sau tutorii minorilor în mărime de la 80 până la 100 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(2) Actele de cruzime față de animale prevăzute în art.394, art.395 alin.(4) și (5), art.402, art.403, art. 407 din Codul Penal și săvârșite de către minori cu vârsta de până la 14 ani, se sancționează cu amendă pentru

părinți sau tutori în mărime de la 100 până la 120 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.
(3) Aceleași acțiuni prevăzute în alin.(1) și (2) săvârșite în mod repetat, se sancționează cu amendă pentru părinți sau tutori în mărime de la 120 până la 200 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

2. La articolul 395 alin.(1) litera d) se completează cu o măsură de siguranță cu următorul cuprins:

” - confiscarea animalelor”

3. La articolul 439⁴ se completează cu litera e), cu următorul cuprins:

“f) confiscarea animalelor”

4. După articolul 439⁷ se introduce articolul 439⁸ cu următorul cuprins:

Articolul 439⁸ Confiscarea animalelor

(1) În cazul în care persoana încalcă drepturile sau normele de îngrijire ale animalelor, sau săvârșește orice act de cruzime față de animale, poate fi aplicată și măsura confiscării animalelor. Confiscarea animalelor constă în trecerea lor forțată și gratuită în proprietatea statului, cu plasarea în adăposturile și locurile identificate de către administrația publică locală”

(2) În cazuri excepționale, când traiul animalului la stăpînul sau îngrijitorul acestuia atentează asupra vieții sau sănătății, organul de poliție, ANSA sau APL au dreptul de a prelua animalul, cu plasarea temporară într-un azil pînă la momentul emiterii hotărîrii privind confiscarea acestuia.

5. La articolul 157 alin. (1) va avea următorul cuprins:

(1) Încălcarea cerințelor privind întreținerea animalelor, reglementate de legislația sanitar-veterinară, fapt ce poate periclita viața ori sănătatea acestora, se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

6. La articolul 157 alineatul (2) se abrogă

7. La articolul 157 alineatul (3) se abrogă

8. La articolul 157 alineatul (4) va avea următorul cuprins:

(4) Lăsarea în primejdie a animalului de companie sau ținerea acestuia fără hrană sau medicamentele necesare se sancționează cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, și cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

9. La articolul 157 alineatul (5) va avea următorul cuprins:

(5) Eschivarea deținătorului de animale de a supune animalele măsurilor de profilaxie prevăzute în Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

10. La articolul 157 alineatul (6) va avea următorul cuprins:

(6) Deplasarea liberă a câinilor agresivi sau a celor periculoși în raza localității sau transportarea acestora în transportul public fără lesă și botniță se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale.

11. La articolul 157 alineatul (6(1)) va avea următorul cuprins:

(6(1)) Creșterea sau ținerea câinilor fără autorizația necesară sau în condiții ce prezintă pericol pentru oameni sau animale se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale, cu sau fără confiscarea animalelor.

12. La articolul 157 alineatul (9) va avea următorul cuprins:

(9) Îndemnarea publică la cruzime față de animale sau justificarea acesteia se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Acțiunile prevăzute la alin.(9) săvârșite:

- a) în mod repetat;
- b) de către un grup de persoane;
- c) de către o persoană cu funcții de răspundere;
- d) sau care a pus în pericol viața oamenilor, implicit a copiilor;
- e) de o persoană juridică.

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice

13. La articolul 157 alineatul (10) se abrogă.

14. La articolul 157 alineatul (11) va avea următorul cuprins:

(11) Abandonarea și/sau alungarea unui animal a cărui existență depinde de îngrijirea omului, pe domeniul public, fără hrană, adăpost sau tratament medical, se sancționează cu amendă de la 120 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

15. La articolul 157 alineatul (12) va avea următorul cuprins:

(12) Administrarea de substanțe destinate stimulării capacităților fizice ale animalelor în timpul competițiilor sportive, sub forma dopajului se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

16. La articolul 157 alineatul (13) va avea următorul cuprins:

(13) Despărțirea puilor de mamă până la vârsta de minimum opt săptămâni de viață, se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

17. La articolul 157 alineatul (14) va avea următorul cuprins:

(14) Dresarea unui animal prin care se folosesc mijloace de dresaj care provoacă traume psihice sau fizice, precum și folosirea de metode care să prejudicieze sănătatea ori bunăstarea animalului, se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

18. La articolul 157 alineatul (15) va avea următorul cuprins:

(15) Participarea în calitate de spectator la lupte organizate între animale de orice fel, sau la oricare spectacole sângeroase implicând animale, se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

19. La articolul 157 alineatul (15(1)) va avea următorul cuprins:

(15) (1) Persoana care aduce cu sine copii cu vârsta de până la 16 ani la activitatea menționată în articolul 157, alin. (15) se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

20. La articolul 157 alineatul (15(2)) va avea următorul cuprins:

(15)(2) Publicarea sau promovarea informațiilor privind vânzarea (donația, schimbul ș.a.) câinilor cu scopul de a fi folosiți pentru lupte, sau descrierea în anunțuri a calităților de luptă a câinilor, sau promovarea organizării luptelor între animale se sancționează cu amendă de la 150 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

21. La articolul 157 alineatul (15(3)) va avea următorul cuprins:

(15)(3) Dresarea sau oferirea serviciilor de dresaj a animalelor în scopul folosirii lor în lupte sau spectacole sângeroase se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

22. La articolul 157 alineatul (16) va avea următorul cuprins:

(16) Amenințarea, exprimată în scris sau verbal, cu omorul sau vătămarea integrității corporale sau sănătății animalului se sancționează cu amendă de la 120 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei

juridice, și cu amendă de la 350 la 500 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

23. La articolul 157 alineatul (17) va avea următorul cuprins:

(17) Cerșitul cu animalele, cu excepția evenimentelor organizate de asociații de protecție a animalelor sau aziluri înregistrate oficial, se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, și cu amendă de la 200 la 300 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără confiscarea animalelor.

24. La articolul 157 alineatul (18) va avea următorul cuprins:

(18) Publicarea informațiilor false, neverificate și manipulative, prezentate drept informații veridice, inclusiv prin intermediul Internet-ului, sau publicarea fotografiilor care denotă agresivitatea animalelor (cu excepția fotografiilor de la locul faptei), sau titlurilor de articole, titlurilor de știri, sau a altor informații care, ca urmare, pot provoca sau reprezenta un pericol pentru viața și sănătatea animalelor, precum și pericol de perturbare în masă a ordinii publice și (sau) siguranței publice, inclusiv instigare la ură față de animale, se pedepsește cu amendă de la 100 la 200 de unități aplicată persoanei fizice și cu amendă de la convenționale 200 de 300 aplicată persoanei juridice .

25. La articolul 157 alineatul (19) va avea următorul cuprins:

(19) Acțiunile prevăzute la alineatul (1), (4), (6), (6-1), (12), (13), (14), (15), (15-1), (15-2), (15-3), (16), (17), (18) săvârșite în mod repetat, se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, și cu amendă de la 350 la 500 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără confiscarea animalelor

26. La articolul 158 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

(1) Încălcarea interdicțiilor sau a regulilor de întreținere a câinilor, pisicilor și altor animale, aprobate prin decizie a autorității administrației publice locale, se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea animalelor.

27. La articolul 158 se adaugă aliniatul (4) si va avea următorul cuprins:

(4) Acțiunile prevăzute la alineatul (1) săvârșite în mod repetat, se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, și cu amendă de la 350 la 500 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără confiscarea animalelor.

28. La articolul 158 (1) alineatul (1), (2), (9) sintagmele se modifică cu următorul cuprins:

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

29. La articolul 158 (1) alineatul (4) va avea următorul cuprins:

Vânzarea și achiziționarea animalelor care nu sunt identificate și înregistrate în baza de date electronică Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

30. La articolul 400 alineatul (1) sintagmele “art.157 alin.(4), (6)–(10)” se înlocuiesc cu sintagmele: “art.157 alin.(1,4), (6)–(19).”

Art. III - Lege Nr. 50 din 28.03.2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 6 se introduce alineatul (4) cu următorul cuprins:

(4) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este obligată să invite organizațiile obștești de protecție a animalelor să participe la efectuarea controlului, cu scopul verificării respectării legislației și normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sau să permită acestor organizații să participe la astfel de controale în caz de exprimare a dorinței. Invitația se face cu minimum trei zile înainte în cazul controlului planificat sau repetat, si cu minimum o zi în cazul controlului operativ. Se invită acele organizații care au depus în prealabil o cerere în scris către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în care își exprimă dorința de

participare la astfel de controale. Invitația se transmite prin telefon și emailul indicate în cerere.

2. La articolul 6 se introduce alineatul (5) cu următorul cuprins:

(5) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este obligată să invite la efectuarea controlului sau constatarea faptei contravenționale pe autorul plângerii adresate Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Invitația se face cu minimum o zi înainte, sau dacă e un caz urgent atunci în timp util pentru a-i permite autorului plângerii să se deplaseze la locul de control. Invitația se transmite prin telefon și emailul indicate în cerere.

Art. IV - Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.34-35, art.112), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 173 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

(7) executarea hotărârilor privind interdicția de a deține animale se asigură de către organul de probațiune

2. Articolul 174 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

(6) executarea hotărârilor privind confiscarea animalului se asigură de către executorul judecătoresc

3. În titlul V denumirea capitolul XIX va avea următorul cuprins:

Capitolul XIX Executarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și interdicția de a deține animale

4. După articolul art.183 se introduc articolele 183¹ și 183² cu următorul cuprins:

Articolul 183¹. Organul și instituția care asigură executarea pedepsei privind interdicția de a deține animale

(1) Serviciul de probațiune în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul, în colaborare cu autoritățile publice locale, asigură executarea pedepsei privind interdicția de a deține animale.

(2) Executarea pedepsei privind interdicția de a deține animale ca pedeapsă complementară pedepsei închisorii este asigurată de către

instituția care asigură executarea pedepsei principale, iar după executarea ei - de către serviciul de probațiune în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul.”

Articolul 183². Modul de executare a pedepsei privind interdicția de a deține animale

(1) În termen de 3 zile de la data în care a devenit executorie, instanța de judecată trimite hotărârea privind interdicția de a deține animale și dispoziția de executare serviciului de probațiune în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul, iar în copie și administrației publice locale.

(2) Serviciul de probațiune în termen de 5 zile de la recepționare informează instanța de judecată despre punerea în executare a hotărârii privind interdicția de a deține animale.

(3) Serviciul de probațiune ține evidența condamnaților, efectuează controlul respectării interdicției de a deține animale, verifică îndeplinirea prescripțiilor hotărârii judecătorești și întreprinde toate acțiunile necesare pentru executarea efectivă a pedepsei.

(4) Animalele ridicate în procesul executării pedepsei privind interdicția de a deține animale sunt transmise de către serviciul de probațiune autorităților administrației publice locale, în modul stabilit de Guvern.

(5) Autoritățile administrației publice locale, în colaborare cu organul de poliție, sunt în drept să plaseze animalele ridicate în procesul de executare și în adăposturile puse la dispoziție de către organizațiile obștești care activează în domeniul apărării drepturilor animalelor.

(6) Hotărârea de judecată privind interdicția de a deține animale se expediază Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care transmite o copie către subdiviziunea teritorială ANSA și către Comisariatul de Poliție. Comisariatul de Poliție transmite la rândul său o copie către sectorul de poliție unde își are reședința infractorul.

5. După articolul 313 se introduce articolul 313¹ cu următorul cuprins:

Articolul 313¹ Confiscarea animalelor

(1) Instanța de judecată care în temeiul art.106² din Codul penal a dispus confiscarea animalelor și Articolul 439⁸ din Codul Contravențional, în termen de 3 zile expediază hotărârea spre executare executorului judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află animalele.

(2) Executorul judecătoresc în termen de 5 zile de la recepționare informează instanța de judecată despre punerea în executare a hotărârii privind confiscarea de animale.

(3) Animalele ridicate de către poliție în procesul de confiscare sunt transmise autorităților administrației publice locale. În acest caz, toate animalele vor fi cazate în adăposturi care funcționează pe lângă consiliile locale, în vederea adopției sau a valorificării, în condițiile legii.

(4) Autoritățile administrației publice locale, în colaborare cu inspectorul poliției animalelor, sunt în drept să plaseze animalele ridicate în procesul de confiscare și în adăposturile puse la dispoziție de către organizațiile obștești care activează în domeniul apărării drepturilor animalelor.

(5) Executorul judecătoresc, în termen de 5 zile de la finalizare, comunică instanței de judecată despre executarea confiscării animalelor.

Art. V. - Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Dan Perciun, Radu Marian, Karl Luganov (A.O. Societatea Umană)

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

a) Cruzimea față de animale în Republica Moldova

În Republica Moldova, fenomenul cruzimii față de animale este foarte răspândit, de aceea situația la acest capitol este acută. Zilnic, în mass-media apar știri privind cazurile de abuz îndreptate împotriva animalelor, care șochează o societate întreagă.

Conform statisticilor oficiale ale Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în anul 2017 au fost atrase la răspundere 61 de persoane pentru acte de cruzime față de animale, iar în prima jumătate a anului 2018 - 31 de persoane. Însă această statistică se bazează doar pe cazurile sesizărilor depuse, acestea fiind mult prea puține față de cazurile de abuz care au loc în realitate și nu sunt raportate pe cale oficială. Statistica neoficială, însă, prezintă date cu mult mai mari, minim 500-600 de cazuri, reieșind din faptul că organizațiile pentru protecția animalelor primesc zilnic mesaje despre diverse cazuri de rele tratamente față de animale care au loc în Moldova.

Deseori, faptele de cruzime față de animale rămân a fi nesancționate. Aceasta se datorează atât nereglementării acestor fapte ilicite, cât și sancțiunilor prea blânde.

De multe ori, martorii ori proprietarii animalelor care au murit sau au suferit ca urmare a cruzimii oamenilor, nici măcar nu doresc să depună o cerere la organul de poliție și să parcurgă toate etapele de procedură, știind că făptașul va primi o amendă neînsemnată. Aceasta nu înseamnă că în țara noastră au loc foarte puține cazuri de cruzime față de animale, oamenii pur și simplu nu depun plângeri.

Comparativ cu statele înalt dezvoltate în care bunăstarea animalelor este reglementată pe deplin, numărul cazurilor de cruzime este mai mic raportat la populația Republicii Moldova.

Câteva cazuri de răsunet:

- 14.01.17 Un cal a murit în chinuri groaznice, după câteva ore de agonie, pentru că ar fi fost bătut de proprietarul său. Animalul a fost găsit întâmplător la marginea unei păduri din raionul Cimișlia, de către câțiva inspectori de mediu, care au alertat organul de poliție. Întrebat de ce și-a ucis calul, proprietarul le-a declarat inspectorilor că animalul îi aparține și face ce vrea cu el. Amenda - 400 lei¹.

- 07.12.2018 "Cu pașanii la șașlik". Un tânăr din Bălți a postat fotografii îngrozitoare, în care se vede cum jupoaie un câine. Tânărul cu un cuțit însângerat într-o mână și cu capul câinelui în alta, în descrierea de la poză scrie că va merge cu prietenii la frigăru. Nu a fost pedepsit pentru cruzimea față de animale din Codul Penal².

-22.02.2019 Preotul din orașul Anenii Noi, Ghenadie Văluță, a agățat un câine cu un lanț metalic de mașină și l-a târât pe asfalt. Amenda - 600 lei³.

-27.10.2016 Un copil de 15 ani a ucis cu brutalitate o pisică în timp ce câțiva prieteni îl filmau. Mai mult, acesta se distra pe seama scenei. Cazul șocant a avut loc în raionul Șoldănești⁴. Amenda lipsește.

Numărul cazurilor raportate în alte state:

Finlanda - 6 368⁵

Wales, Marea Britanie - 10 176⁶

Australia - 50 000⁷

Finalitatea acestor exemple este îndreptată spre ideea că numărul de cazuri neraportate este foarte mare în Republica Moldova. Astfel, analizând sub aspect comparativ statistica din 1-3 state europene la

¹ https://www.prime.md/ro/si-a-ucis-calul-in-bataie-barbat-din-cimislia-acuzat-de-cruzime-fata-de-animale_50692.html

² <https://telegraph.md/foto-imagini-cu-puternic-impact-emotional-un-tanar-din-balti-a-postat-pe-ok-ru-poze-cum-taie-un-caine>

³ <http://www.jurnal.md/ro/news/ea6f149650c5c8a2/cruzime-fara-margini-preotul-valuta-a-legat-un-caine-de-masina-si-l-a-tarat-pe-asfalt-imagini-care-va-pot-afecta-emotional.html>

⁴ <http://protv.md/socant/imagini-ingrozitoare-la-soldanesti-momentul-in-care-un-individ---1655671.html>

⁵ <https://clck.ru/HYoML>

⁶ <https://www.bbc.com/news/uk-wales-43882915>

⁷

<https://www.rspca.org.au/sites/default/files/RSPCA%20Australia%20Annual%20Statistics%202017-2018.pdf>

10.000 de locuitori și raportat la statul nostru, constatăm că numărul abaterilor din străinătate este semnificativ mai mic.

b) De ce există cruzime?

Nivelul de încredere al cetățenilor este redus

Inexistența unui cadru normativ care să reflecte complet atât mecanismul de protecție a animalelor, cât și sancțiunile ce se impun constituie rațiunea prezentei inițiative de modificare și elaborare a unor acte legislative în domeniu.

Actualmente, în conținutul Codului penal și Codului contravențional acțiunile de cruzime față de animale sunt reglementate insuficient.

- Prevederile art. 222¹ din Codul penal sunt în contradicție cu cele din conținutul art. 157, alin. (3) din Codul contravențional, ceea ce permite procurorilor să solicite sancționarea prea blândă a infractorilor;
- Amenzile sunt mici și nu descurajează suficient comiterea infracțiunii;
- Cadrul existent nu prevede toate tipurile de încălcări care pot fi comise în raport cu animalele;
- Nu este reglementat un mecanism care să prevadă atât confiscarea animalelor supuse abuzului, cât și posibilitatea îngrădirii infractorilor de a mai deține animale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Primele preocupări pentru drepturile și protecția animalelor datează încă din secolul al XVIII-lea, odată cu apariția primelor lucrări pe această temă, iar prima lege pentru protecția animalelor, numită "Martin's Act", a fost votată de Parlamentul britanic la 22 iulie 1822. Aceasta sancționa cruzimea față de animalele mari de fermă. 13 ani mai târziu această lege a fost consolidată și includea pe listă câinii și alte animale domestice mici, interzicea luptele între cocoși și rele tratamente aplicate urșilor și impunea condiții mai bune în abatoare. De-a lungul timpului multe alte legi au fost schimbate în sensul protejării și bunăstării animalelor domestice și sălbatice, printre care interzicerea fermelor de blană în Marea Britanie, interzicerea vânătorii de vulpi cu câini sau condiții mai bune pentru animalele de laborator. RSPCA (Societatea Regală pentru Prevenirea Cruzimii față de Animale) este cea mai mare organizație de protecție a animalelor din Marea Britanie și cea mai veche din lume.

De-a lungul secolelor, statutul animalelor a evoluat de la a fi considerate drept bunuri materiale la ființe vii înzestrate cu sensibilitate. Țările UE, precum și alte state dezvoltate din lume cum ar fi SUA, Canada, Australia,

Noua Zeelandă și-au fundamentat legislația națională de protecție a animalelor pe baza celor Cinci Libertăți ale Animalelor, recunoscute pe plan global ca fiind standardul care asigură bunăstarea animalelor, cuprinzând atât bunăstarea mentală, cât și fizică a animalelor. Acestea sunt:

- *Libertatea față de senzațiile de foame și de sete* - Animalele trebuie să aibă acces nelimitat la apă proaspătă și la o hrană adecvată pentru a-și menține starea de sănătate.
- *Libertatea față de disconfort* - Animalele trebuie să aibă un mediu de viață adecvat, care să includă un adăpost și o zonă confortabilă de odihnă.
- *Libertatea față de durere și boală* - Animalelor trebuie să li se asigure un diagnostic rapid și un tratament adecvat.
- *Libertatea de a-și exprima comportamentul natural* - Animalelor trebuie să li se ofere spațiu suficient și compania animalelor din aceeași specie.
- *Libertatea față de teamă și stres* - Animalele trebuie tratate într-un mod care să nu le provoace suferințe psihice.

Inițiativa privind protecția animalelor la nivelul organismelor internaționale își are originea din anul 1924 prin fondarea Oficiului Internațional pentru Epizootii (OIE) prin semnarea Acordului Internațional în 25 ianuarie 1924 (în mai 2003 oficiul și-a schimbat denumirea în „Organizația mondială pentru sănătate animală”). Obiectivul principal al Organizației este de a controla bolile animale și astfel de a preveni răspândirea lor. În permanență, aceasta menține relații de colaborare cu alte organizații internaționale de domeniu. Republica Moldova fiind membră a acesteia din anul 1994.

Principalele documente internaționale de referință

Declarația Universală a Drepturilor Animalelor, proclamată la Paris în 15 octombrie 1978 și **Convenția Europeană pentru protecția animalelor de companie**, semnată la Strasbourg la 23 iunie 2003 în spiritul respectului față de viața ființelor necuvântătoare și în scopul îmbunătățirii relațiilor dintre oameni și animale, precum și pentru garantarea bunăstării mediului, promovează și reglementează prevenirea cruzimilor față de animale, bunăstarea și protecția acestora și condamnă orice acte de cruzime sau maltratare a animalelor, inclusiv a animalelor de companie.

”Nici un animal nu trebuie supus unor tratamente brutale sau unor acte de cruzime. Dacă este necesară sacrificarea unui animal ea trebuie să fie instantanee și nedureroasă. Animalul chiar și mort trebuie tratat cu decență”.

Totodată consemnăm că nu există o practică uniformă la nivel internațional, drept urmare fiecare stat adoptă propriile prevederi legale.

Analiza cadrului legal a mai multor țări demonstrează că practica internațională a ajuns la faza când actele de cruzime sau rele tratamente față de animale sunt deja sancționate de legea penală. Marea Britanie a fost prima țară care, deja în secolul XX, a stabilit maltratarea unui animal drept infracțiune penală.

Prezentăm, în continuare, sancțiunile maxime prevăzute pentru actele de cruzime față de animale și neîndeplinirea normelor de bunăstare a animalelor, conform legislațiilor de bunăstare a animalelor din mai multe țări dezvoltate ale lumii:

Tabel 1. Sancțiunile maxime prevăzute pentru actele de cruzime față de animale în diferite state

Nr. d/o	Țara	Sursa	Sanctiuni
1.	Polonia	Legea pentru Protecția Animalelor, 1997	Amendă până la 100 000 PLN (455 000 MDL - 9100 unități convenționale) și max. 5 ani de închisoare pentru cele mai grave acte de cruzime.
2.	Franța	Codul Penal <u>Art. 521-1, 521-2</u>	Amendă de până la €30.000 (600 000 MDL / 12 000 unități convenționale) și max. 2 ani de închisoare.
3.	Spania	Codul Penal (Articolul 337, Articolul 337 bis) Legea 32/2007 (Capitolul 2. Infracțiuni)	Actele de cruzime care afectează grav sănătatea animalului, dar care nu s-au soldat cu moartea lui se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni - 1 an, și cele care au dus la moartea animalului 6 luni - 18 luni.

4.	Italia	Codul Penal (<i>Articolul 544-bis, Articolul 544-ter</i>)	Actele de cruzime față de animale sunt pedepsite cu închisoare de la 3. luni - 3 ani, și cu amendă de la €3000 - €160 000
5.	România	Legea nr. 205 din 2004 (necesită schimbări)	Amendă contravențională de 1000-3000 RON (4000-12 000 MDL/ 80-240 unități convenționale), sau infracțiune penală de la 3 luni - 1 an sau amendă penală.
6.	Republica Irlanda	Legea pentru Sănătate și Bunăstare a Animalelor 2013 <i>Art.52. Penalități</i>	Amenda maximă constituie €250.000 (5 000 000 MDL /100 000 unități convenționale) și max. 5 ani de închisoare. Este la discreția individuală a judecătorului să decidă asupra severității sau indulgenței pedepsei.
7.	Austria	Actul de Bunăstare a Animalelor - TSchG 2004 <i>Art.38 Penalități</i>	Amendă max. €7500 (150 000 MDL / 3000 unități convenționale); dacă e fapt repetat - max 15 000 euro (300 000 MDL/ 6 000 unități convenționale) și max. 2 ani de închisoare.

8.	Germania	Actul de Bunăstare a Animalelor 2006 (<i>Articolul 17-18 Penalități</i>)	Maxim 3 ani de închisoare și/sau amendă.
9.	Elveția	Actul de Bunăstare a Animalelor 2005 (TSchG) (<i>Capitolul 5</i>)	Maxim 3 ani de închisoare sau amendă de până la 10 000- 20 000 CHF (181 000- 362 000 MDL/ 3620-7240 unități convenționale) în dependență de gravitatea faptei.
10.	Danemarca	Actul de Protecție a Animalelor 1991 (<i>Capitolul 8. Penalități</i>)	Maxim 2 ani de închisoare, amendă pentru maltratarea animalelor până la 10 000 DKK (26 000 MDL/ 500 unități convenționale), 15 000 DKK dacă e faptă repetată (39 000 MDL/750 unități convenționale) și 20 000 DKK (53 000 MDL/ 1000 unități convenționale) pentru animalele folosite în scop comercial, respectiv 30 000 DKK dacă e faptă repetată.
11.	Cipru	Legea pentru Câini 2002 Legea pentru Protecția, Sănătatea și	Persoana care a abandonat câinele sau nu a luat măsurile necesare pentru a preveni și împiedica evadarea câinelui este pedepsită:

		<p>Bunăstarea Animalelor 1994</p> <p>Codul Penal</p>	<p>- la prima faptă: până la 12 luni de închisoare și/sau amendă de până la 1000 CYP (€1708/ 33 800 MDL/ 676 unități convenționale);</p> <p>- în cazul recidivei: până la 24 de luni de închisoare și/sau amendă de până la 2000 CYP (€3417 /67 600 MDL/ 1352 unități convenționale.</p> <p>Persoana care intenționat și fără drept ucide sau rănește un animal, este considerată vinovată. Dacă animalul este un cal, fazan, iapă, măgar, catâr, cămilă, taur, vacă, capră, porc, oaie sau miel, persoana este responsabilă pentru o crimă gravă și este pedepsită cu închisoare de până la 7 ani.</p>
12.	Marea Britanie	<p>Actul Bunăstării Animalelor 2006 (pentru Anglia și Țara Galilor)</p> <p>Actul de Sănătate și Bunăstare a</p>	<p>Anglia, Țara Galilor, Scoția și Irlanda de Nord - amenzi în valoare de până la £ 20 000 (433 000 MDL/ 8 000</p>

		<p>Animalelor (<u>Scotia</u>) 2006</p> <p>Actul Bunăstării Animalelor (<u>Irlanda de Nord</u>) 2011</p>	<p>unități convenționale).</p> <p>Anglia, Țara Galilor și Scoția - max. 6 luni de închisoare. La moment însă se dezbate un proiect de lege pentru a mări pedeapsa maximă până la 5 ani de închisoare. Irlanda de Nord - max. 5 ani de închisoare.</p>
13.	Australia	Fiecare jurisdicție are legea sa proprie de protecție a animalelor.	<p>Sancțiunile variază în dependență de jurisdicții, dar toate prevăd atât sancțiuni contravenționale cât și penale.</p> <p>Amenda variază între 22 000 - 235 000 AUD.</p> <p>Termenul de pedeapsă cu închisoarea variază între 1-7 ani.</p>
14.	Canada	Codul Penal <i>Articolele 444-447</i>	<p>Se prezintă 2 feluri de pedepse, în funcție de gravitatea faptei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru cauzare de daune sau abandon: <p>închisoare de până la 2 ani, amendă de max. 5000 CAD (67 000 MDL/1340 unități convenționale), sau închisoare de</p>

			max. 6 luni, sau ambele; - pentru acte de cruzime mai grave: închisoare de până la 5 ani, amendă de max. 10 000 CAD (134 000 MDL/ 2 680 unități convenționale), sau închisoare de max. 18 luni, sau ambele.
15.	Noua Zeelandă	Legea Bunăstării Animalelor 1999	- max. 5 ani închisoare sau amendă de max 100 000 NZD (1 164 715 MDL/ 23 294 unități convenționale) sau ambele: - amendă de 500 000 NZD (5 823 575 MDL/ 116 471 unități convenționale) pentru persoană juridică.

Polonia

*Legea pentru Protecția Animalelor 1997, amendată în 2018 (Capitolul 11, Art.35 Penalități)*⁸

Franța

*Codul Penal*⁹

⁸ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19971110724/U/D19970724Lj.pdf>
<https://www.pap.pl/en/news/news%2C1263067%2Charsher-penalties-for-animal-abuse.html>

⁹ : *art. 521-1, 521-2*
https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=4F2713D11A5E06481A77B2B66302D84D.tplgfr25s_3?idSectionTA=LEGISCTA000006149860&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190802

Spania

Codul Penal (Articolul 337, Articolul 337 bis)¹⁰

Legea 32/2007 din 7 noiembrie privind normele de îngrijire a animalelor la fermă, transportare, folosire în experimente și sacrificare (Capitolul 2. Infracțiuni)¹¹

Italia

Codul Penal (Articolul 544-bis, Articolul 544-ter)¹²

România

Lege nr. 205 din 2004 privind protecția animalelor¹³

Republica Irlanda

Actul de Bunăstare și Sănătate a Animalelor 2013 (Articolul 52. Penalități)¹⁴

Austria

Actul de Bunăstare a Animalelor TSchG 2004 (Articolul 38 - Penalități)¹⁵

Germania

Actul de Bunăstare a Animalelor din 1972, refăcut într-o versiune nouă în 2006, (Articolul 17-18 Penalități).¹⁶

Elveția

Actul de Bunăstare a Animalelor 2005 (TSchG) (Capitolul 5)¹⁷

Danemarca

Actul de Protecție a Animalelor 1991 (Capitolul 8. Penalități)¹⁸

Cipru

Legea pentru Protecția, Sănătatea și Bunăstarea Animalelor 1994¹⁹

Legea pentru Câini 2002 (Partea IV Penalități)²⁰

<https://www.demarches.interieur.gouv.fr/particuliers/quelles-sanctions-cas-maltraitance-animal>

<https://api.worldanimalprotection.org/country/france>

¹⁰ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>

¹¹ <https://www.boe.es/eli/es/l/2007/11/07/32/con>

http://noticias.juridicas.com/base_datos/Admin/l32-2007.html

<http://www.raco.cat/index.php/RevistaBioeticaDerecho/article/viewFile/124562/172587>

¹² <https://www.altalex.com/documents/news/2013/10/23/dei-delitti-contro-il-sentimento-per-gli-animali>

¹³ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/52646>

¹⁴ <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2013/act/15/enacted/en/html>

¹⁵

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20003541>

<https://www.sozialministerium.at/site/Gesundheit/Tiergesundheit/Tierschutz/Tierschutzgesetz/>

¹⁶ <https://www.gesetze-im-internet.de/tierschg/BJNR012770972.html#BJNR012770972BJNG001105360>

¹⁷

https://www.zuerchertierschutz.ch/fileadmin/user_upload/Tierschutzthemen/pdf/Tierschutzgesetz_e.pdf

¹⁸ <https://www.retsinformation.dk/Forms/ro710.aspx?id=197059#id2608f27d-ee2e-4647-9033-702827527947>

<https://mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/strengere-straffe-for-dyremishandling-vedtaget/>

<http://animalpartyprus.com/wp-content/uploads/2016/10/Animal-Welfare-Law.pdf>

²⁰ <http://animalpartyprus.com/wp-content/uploads/2016/10/Dog-Law.;pdf>

Marea Britanie

Actul Bunăstării Animalelor 2006 (pentru Anglia și Țara Galilor) ²¹

Actul de Sănătate și Bunăstare a Animalelor ²²

Actul Bunăstării Animalelor ²³

Australia ²⁴

Canada

Codul Penal (Articolele 444- 447) ²⁵

Noua Zeelandă

Legea Bunăstării Animalelor 1999 ²⁶

Tabel 2. Exemple de țări în care există pedepse privind interdicția de a deține animale și confiscarea animalelor, pedeapsa penală pentru abandon și lupte între animale

Nr. d/o	Țara/ Infrațiune	Abandon	Interdicția de a deține animale	Confiscarea animalelor	Lupte între animale
1.	Germania	+	+	+	+
2.	Anglia	+	+	+	+
3.	Romania	+	+	+	+
4.	Irlanda	+	+	+	+
5.	Italia	+	+	+	+
6.	Franta	+	+	+	+
7.	SUA	+	+	+	+
8.	Olanda	+	+	+	+
9.	Canada	+	+	+	+
10.	Polonia	+	+	+	+

Supunem atenției că legislația Republicii Moldova nu conține prevederi similare, astfel, prezenta inițiativă legislativă are drept scop ralierea la standardele internaționale. Republica Moldova nu a ratificat nici un document internațional care vizează nemijlocit problema respectării drepturilor animalelor. Astfel, în mod imperios se pune problema aplicării

²¹ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/45/contents>

²² (Scoția) 2006

<http://www.legislation.gov.uk/asp/2006/11>

²³ (Irlanda de Nord) 20; 11

<https://www.legislation.gov.uk/nia/2011/16/contents>

²⁴ <https://kb.rspca.org.au/knowledge-base/what-are-the-penalties-for-animal-cruelty-offences/>

²⁵ <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/c-46/page-92.html#h-123162>

²⁶

http://www.legislation.govt.nz/act/public/1999/0142/latest/DLM49664.html?search=ts_act@bill@regulation@deemedreg_animal+welfare_resel_25_a
<https://www.govt.nz/browse/law-crime-and-justice/paying-fines/dog-owners-fines-and-infringement-notices/>

practicii internaționale existente și demararea procesului de ratificare a tratatelor internaționale.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Cruzimea și nepăsarea oamenilor privind abuzurile față de animale sunt acțiuni negative care se soldează cu suferința animalelor, iar reglementarea problemei în cauză reprezintă un pas important în vederea protecției acestora.

Violența față de animale persistă în orice societate, iar adoptarea unui cadru legal corespunzător problemei va duce la diminuarea situațiilor similare. Faptul că atât copiii, adulții cât și vârstnicii sunt tentați de a manifesta un comportament agresiv față de animale ne motivează de a spori nivelul de conștientizare a riscului producerii de suferințe animalelor. Astfel, abrogarea articolelor contradictorii și introducerea unor noi prevederi de ordin contravențional și penal, majorarea amenzilor existente pentru a le alinia la realitatea curentă vor contribui la descurajarea actelor de cruzime față de animale.

a) Înăsprirea pedepselor pentru infracțiunile deja cuprinse în Codul Contravențional

Se vor mări amenzile prevăzute în Codul Contravențional la art. 157 alin.(1, 4, 5, 6, 6(1), 9), art.158 alin.(1), la art. 158-1 alin.(1, 2, 4, 9)

Tabel 3. Înăsprirea pedepselor pentru infracțiunile din Codul Contravențional

Nr. d/o	Articol, aliniat	Denumire	Amendă curentă pers. fizică/ cu funcție de răspundere	Amendă propusă pers. fizică/ cu funcție de răspundere/juridică, unități convenționale

			unități convenționale	
1.	157.1.	(1) Încălcarea cerințelor privind întreținerea animalelor, reglementate de legislația sanitar-veterinară, fapt ce poate periclita viața ori sănătatea acestora.	48-60 (fizică) 180-300 (f.de răsp.)	100-120 (fizică) 200-350 (f. de răsp.) 200-350 (jurid.)
2.	157.4.	(4) Lăsarea în primejdie a animalului de companie sau ținerea acestuia fără hrană sau medicamente le necesare.	72-90 (fizică) 90-120 (cu funcție de răsp.)	120-150 (fizică) 180-200 (f.de răsp.) 200-300 (jurid)
3.	157.5.	(5) Eschivarea deținătorului de animale de a supune animalele măsurilor de profilaxie prevăzute în Programul acțiunilor strategice de supraveghere , profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la	12-30 (fizică) 60-90 (de răsp.)	100-120 (fizică) 150-200 (de răsp) 200-300 (jur.)

		animale la om.		
4.	157.6.	(6) Deplasarea liberă a câinilor agresivi sau a celor periculoși în raza localității sau transportarea acestora în transportul public fără lesă și botniță.	24-30 (fiz.)	60-80
5.	157.6(1).	(61) Creșterea sau ținerea câinilor fără autorizația necesară sau în condiții ce prezintă pericol pentru oameni sau animale.	24-30 (fiz.)	100-200
6.	157.9.	(9) Îndemnarea publică la cruzime față de animale sau justificarea acesteia.	30-60 (fiz.) 60-120 (de răsp.)	80-100 (fiz.) 100-200 (de răsp.) 200-300 (jur.)
7.	158.1.	(1) Încălcarea interdicțiilor sau a regulilor de întreținere a câinilor, pisicilor și altor animale,	3-6 (fiz.) 12-24 (de răsp.)	40-80 (fiz.) 120-180 (de răsp.) 200-300 (jur.)

		aprobate prin decizie a autorității administrație i publice locale.		
8.	158(1) alin. 1	(1) Refuzul identificării și al înregistrării animalelor de către deținători, deținerea animalelor care nu sînt identificate și înregistrate potrivit prevederilor normelor sanitar-veterinare, omiterea predării pașapoartelor individuale ale bovinelor sacrificate sau moarte autorității sanitar-veterinare teritoriale.	2-9 (fiz.) 12-24 (de răsp.)	40-80 (fiz.) 100-150 (de răsp.) 200-300 (jurid.)
9.	158(1) alin. 2	(2)Transport area animalelor care nu sînt identificate și înregistrate sau fără documentele corespunzătoare, inclusiv pașaportul individual în	3-12 (fiz.) 12-24 (de răsp.)	40-80 (fiz.) 100-150 (de răsp.) 200-300 (jur.)

		cazul bovinelor.		
10.	158(1) alin.4	(4) Achiziționarea animalelor care nu sînt identificate și nu sînt înregistrate în baza de date Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor.	3-12 (fiz.) 6-30 (de răsp.)	40-80 (fiz.) 100-150 (de răsp.) 200-300 (jur.)
11.	158(1) alin.9.	(9) Monta clandestină se sancționează.	6-12 (fiz.) 6-30 (de răsp.)	40-80 (fiz.) 100-150 (de răsp.) 200-300 (jur.)

b) Înăsprirea pedepselor prin transferul faptelor contravenționale prevăzute de Codul Contravențional în Codul Penal

Orice acțiune săvârșită în mod intenționat, care cauzează durere sau suferință animalului - este considerată un act de violență. Violența nu poate fi considerată contravenție, de aceea trebuie pedepsită sever. Nemaivorbind de faptul că vătămarea corporală, mutilarea sau moartea care au fost rezultatul acestui act de violență - sunt infracțiuni grave. Prin urmare, articolele care prevăd pedepsirea pentru acte de violență împotriva animalelor sunt necesare de a fi neapărat transferate din Codul Contravențional în Codul Penal.

Astfel, se impune înăsprirea sancțiunilor în raport cu gradul de suferință cauzat prin acțiuni ilicite față de animale.

Practica internațională

Polonia - Legea pentru Protecția Animalelor din 1997 interzice uciderea nejustificată a animalelor și abuzul de animale prin art.6 și 6 alin. (1), lit. a) acțiuni considerate infracțiuni penale în Polonia. Abuzul față de animale presupune o acțiune intenționată, sau permiterea unei acțiuni intenționate de provocare a durerii sau suferinței unui animal. Art. 6, alin. (2) enumeră exemple de acte de cruzime printre care: vătămarea sau mutilarea

intenționată, lovirea, deținerea animalelor în condiții inadecvate, abandonarea, utilizarea metodelor crude la ferme, supraîncărcarea fizică a animalelor, organizarea luptelor între animale, acte sexuale cu animalele, expunerea în condiții meteorologice care periclitează sănătatea sau viața lor. Art.35 prevede pedepse penale pentru uciderea și acte de abuz față de animale cu până la 3 ani de închisoare și până la 5 ani de închisoare pentru fapte comise cu deosebită cruzime și amendă penală până la 100 000 PLN (455 000 MDL - 9100 unități convenționale)²⁷.

Suedia - Cruzimea animalelor este considerată infracțiune conform capitolului 16, secțiunea 13 din Codul Penal. Acesta prevede următoarele: „Dacă o persoană intenționat sau din neglijență excesivă, abuz, suprasolicitare, nepăsare sau alt considerent, expune animalele la suferință, este condamnat pentru cruzime față de animale cu o amendă sau închisoare pentru maximum doi ani.”²⁸ Acest articol a fost inclus în Codul Penal încă din anul 1972, ceea ce demonstrează importanța condamnării actelor de cruzime care provoacă suferință animalelor în Suedia. Pe lângă Codul Penal, Legea privind protecția animalelor din 1988 din Suedia stipulează că animalele necesită tratate bine și protejate de suferințe și boli inutile.

Franța - Art. 521-1 din Codul Penal

Italia-Art. 544-bis, Art.544-ter din Codul Penal²⁹

Actualmente, Codul Contravențional prevede două alineate (2) și (3) la articolul 157 “Cruzimea față de animale”. Codul diferențiază între situația în care:

“(2) Aplicarea intenționată a acțiunilor ce provoacă dureri sau suferință animalelor se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.”
și

“(3) Acțiunile specificate la alin. (1) și (2) care au avut drept urmare mutilarea sau moartea animalului se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice” (**Art 157. Cruzimea față de animale - Codul Contravențional**)

Totodată Codul Penal, la art. 222¹, prevede răspunderea pentru comiterea aceleiași fapte descrise la alin. (3) din Codul Contravențional: “(1) Tratarea cu cruzime sau torturarea animalelor care a cauzat mutilarea ori moartea acestora se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de

²⁷ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19971110724/U/D19970724Lj.pdf>
<https://www.pap.pl/en/news/news%2C1263067%2Charsher-penalties-for-animal-abuse.html>

²⁸ <https://lagen.nu/1962:700#K16P13>

²⁹ <https://www.altalex.com/documents/news/2013/10/23/dei-delitti-contro-il-sentimento-per-gli-animali>

la 100 la 180 de ore, sau cu închisoare de pînă la 1 an.” (**Art. 222¹. Cruzimea față de animale - Codul Penal**)

În opinia noastră, acțiunile ilicite care provoacă suferințe animalului, indiferent dacă acesta a murit, trebuie să fie sancționate penal.

Art. 157 alin. (10) - Asmuțirea animalelor de companie la oameni sau la animale

Orice acțiune intenționată care provoacă durere sau suferință reprezintă violență. Actualmente, violența nu poate fi considerată o încălcare gravă a legislației și necesită a fi sancționată dur. Mai mult decât atât, considerăm că traumele, rănilor sau moartea soldate în urma aplicării violenței reprezintă infracțiuni grave. Respectiv, asmuțirea animalelor de companie la oameni sau la animale reprezintă un act de agresiune și violență care pune în pericol viața și sănătatea omului sau a animalului, și din aceste considerente răspunderea trebuie să fie penală.

c) Extinderea categoriilor de fapte contravenționale sancționate de Codul contravențional, precum și instituirea unor infracțiuni noi în conținutul codului penal.

Codul Penal

• Uciderea animalelor (Art. 394)

Uciderea unui animal o considerăm infracțiune gravă. Acest act implică agresiune și violență, și trebuie pedepsit sever. Un stat dezvoltat trebuie să suprimă orice formă de violență manifestată în raport cu oamenii sau animalele. De asemenea, persoanele care ucid cu cruzime animalele, sunt capabile să manifeste aceeași agresiune împotriva oamenilor, devenind astfel periculoase pentru societate. Imunitatea sau pedepsele mici, în aceste cazuri, nu fac altceva decât să cultive dorința de a repeta infracțiunea, sau chiar de a trece limitele și a-și îndrepta agresiunea spre oameni.

Este bine cunoscut cazul recent din România, când un bărbat a sechestrat și a ucis cu sânge rece două adolescente. Conform mărturiilor persoanelor care îl cunoșteau, bărbatul obișnuia să maltrateze și să omoare cu cruzime câinii³⁰.

După cum vedem, de la o infracțiune comisă împotriva unui animal până la o infracțiune împotriva unui om este doar un pas. De aceea, această crimă trebuie pedepsită sever, iar persoana izolată de societate.

³⁰ https://adevarul.ro/locale/slatina/viata-socanta-criminalului-caracal-Ii-placea-ucida-caini-era-mic-isi-privea-tatal-omora-caii-bolnavi-Si-a-construit-singur-casa-groazei-1_5d3d6639892c0bb0c6ef6da6/index.html

În multe țări, pedepsele pentru infracțiunile comise împotriva animalelor sunt destul de severe, inclusiv pedepse cu închisoarea:

- până la 3 ani - Belgia, Ungaria
- până la 4 ani - Finlanda
- până la 5 ani - Canada, Polonia
- până la 7 ani - Cipru

Studiu de caz în Polonia (decembrie, 2018): Un bărbat a fost condamnat la 4.5 ani de pedeapsă cu închisoarea pentru uciderea intenționată cu cruzime a câinelui său: ³¹

• **Cruzimea față de animale (Art. 395)**

Actul de cruzime față de animale nu reprezintă acțiunea întreprinsă de către o persoană în scopul autoapărării, ci actul care provoacă suferință sau vătămare a animalelor intenționat, fiind săvârșit din motive de huliganism și obținerea profitului, cu întrebuițarea metodelor sadice sau în prezența minorilor.

Cruzimea față de animale nu presupune neapărat moartea unui animal. Actele de cruzime se manifestă prin torturarea și chinuirea animalului, provocându-i în acest timp durere și suferință intensă și îndelungată, traume fiziologice și psihologice. Uneori, aceste traume sunt atât de grave, încât privează animalul de o viață calitativă în continuare. Există cazuri în care animalelor le-au fost scoși ochii, li s-au tăiat urechile, lăbuțele, au fost îngropate sau arse de vii. Mai mult decât atât, făptașii săvârșeau aceste acte fiind ghidați de sentimente sadice, de un cinism înspăimântător, însă cel mai grav - pentru divertisment.

Acest articol a fost introdus pentru a cuprinde o varietate mai mare de infracțiuni care pot fi comise împotriva unui animal, începând cu vătămări corporale ușoare până la vătămări corporale grave, mutilare sau care au rezultat cu moartea animalului. Tot aici au fost incluse și acțiunile care creează condiții pentru un posibil pericol vieții și sănătății animalului.

Pedepsele pentru infracțiunile comise împotriva animalelor în țările pe care le-am analizat (Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Estonia, Lituania, Slovenia, Suedia, Finlanda, Ungaria, Polonia) sunt destul de severe. În Austria - până la 15 000 euro, în Belgia - până la 12 500 euro, în Croația - până la 13 100 euro, în Cehia - până la 18 500, în Polonia - până la 22 500, în Slovenia - până la 84 000, inclusiv pedeapsă cu închisoarea³².

• **Încălcarea normelor animalelor folosite în scopuri științifice (Art. 397)**

³¹

<http://archiwum.thenews.pl/1/11/Artykul/398620>

³²)

Potrivit art.6 din Declarația Universală a Drepturilor Animalelor, "Experimentele pe animale care implică suferință fizică sau psihică violează drepturile animalelor. Metodele alternative trebuie dezvoltate și implementate sistematic."

La 28.07.2006 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.265 privind protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice.

Potrivit art.26 din Legea supranumită, încălcarea prevederilor acestei legi atrage răspunderea civilă, administrativă sau penală, însă nu conține norme distincte de sancționare în acest sens.

În scopul ajustării acestor norme, dispozițiile art. 397 din proiectul de completare a Codului penal conțin sancțiuni pentru uciderea inutilă sau provocarea unor suferințe intense, ce puteau fi evitate, animalelor folosite în scopuri științifice.

• **Abandonarea animalului în mod repetat. (Art. 398)**

Faptul că nu există sancțiuni pentru abandonul de animale, în prezent, comunitățile sunt în dificultate să rezolve problema animalelor fără stăpân. În scopul de a curma fenomenul abandonului de animale, se propune de a completa Codul Penal cu dispozițiile art.398 care conține sancțiuni pentru abandonarea unui animal a cărui existență depinde de îngrijirea omului, pe domeniul public, fără hrană, adăpost sau tratament medical.

Convenția europeană pentru protecția animalelor de companie (semnată la Strasbourg, 2003), prevede la art.3 că: "Nimeni nu trebuie să cauzeze inutil durere, suferințe fizice sau psihice unui animal de companie. Nimeni nu trebuie să abandoneze un animal de companie." La fel prevede și art.5 din Declarația Universală a Drepturilor Animalelor (semnată la Paris, 1978) "în nici un caz animalul nu trebuie abandonat".

Vom desfășura, sub aspect comparativ, câteva date ce se referă la mărimea sancțiunilor de domeniu, după cum urmează:

În Canada, abandonul animalului se consideră o infracțiune penală și se pedepsește, în dependență de gradul de gravitate a cazului:

-cu închisoare de până la 2 ani

-cu amendă de max. 5000 CAD, sau cu închisoare de max. 6 luni, sau ambele.

În Irlanda, abandonul de asemenea este considerat infracțiune penală. Amendă maximă constituie €250.000, închisoare de până la 5 ani sau ambele. Este la discreția individuală a judecătorului să decidă asupra severității sau indulgenței pedepsei.

La fel și în Franța, abandonul este infracțiune penală, conform art. 521-1 din Codul Penal, fiindu-i atribuită aceeași gravitate ca și actele grave de cruzime

față de animale. Se pedepsește cu închisoare de până la 2 ani și €30.000 amendă.

În Italia abandonul unui animal de companie se sancționează penal cu până la 1 an de închisoare și amendă de €10 000.

În Germania abandonul se pedepsește cu amendă de până la €25.000.

- **Capturarea animalelor de companie în scopul obținerii de produse alimentare (Art. 400.)**

Capturarea, comercializarea și eutanasierea animalelor de companie în scopul obținerii de produse alimentare, de piei sau blănuri, nu se regăsesc în conținutul actelor normative naționale, iar abuzul permanent față de animale constituie argumentul introducerii acestora.

- **Traficul ilegal de animale (Art. 401)**

Țările membre UE se situează în fruntea statelor care depun eforturi enorme de stopare a comerțului cu animale sălbatice, susținând puternic Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES) – cadrul global de reglementare a comerțului cu animale sălbatice și de combatere a traficului ilegal de animale sălbatice. Tratatul CITES include măsuri drastice de pedepsire a braconierilor și a traficantilor, precum și sancțiuni ca suspendarea comerțului aplicate statelor care nu implementează aceste măsuri – deși unele state nu au capacitatea necesară aplicării acestor norme.

În vederea alinierii Republicii Moldova la standardele europene în acest domeniu, dispozițiile art.401 din proiectul de completare a Codului Penal conțin sancțiuni pentru comerțul ilegal cu produse animaliere și pentru traficul ilegal de animale sălbatice sau animale exotice de companie.

- **Lupte între animale și spectacole sângeroase (Art. 402)**

„Organizarea de lupte între animale și spectacole sângeroase“ din proiectul de completare a Codului Penal au drept scop stoparea cultivării și promovării agresiunii ființei umane și educația individului prin re canalizarea acestui instinct într-un mod restrictiv cu măsuri de sancționare penală.

Lupta organizată între animale este una din cele mai barbare forme de cruzime față de animale. Cel mai adesea în țara noastră se practică lupta între câini. Nu e o raritate ca iubitorii de animale să găsească pe site-urile de publicitate anunțuri de gen “Vând pitbull. E antrenat și bun pentru lupte.” Uneori, se anexează poza stăpânului cu câinele plin de mușcături însângerate și cicatrici, ca urmare a luptelor violente la care este supus animalul. Printre

persoanele care plasează anunțuri sunt și adolescenți, nu doar adulți. Apelând la numărul de telefon din anunț, voluntarii discută cu stăpânul câinelui, un tânăr de 17 ani care le povestește că și-a antrenat și folosit câinele pentru lupte. Cel mai grav este că printre deținătorii de câini folosiți pentru luptă, organizatori și spectatori - sunt și minori. Aceștia își dezvoltă o atitudine violentă față de animale, care mai târziu se transferă și asupra oamenilor.

De asemenea, se întâmplă ca voluntarii să găsească câini abandonați (de obicei de rase de luptă), care se observă că au fost folosiți pentru lupte. Rănile și traumatismele provocate câinilor care participă la aceste lupte sunt grave și deseori fatale. Majoritatea câinilor sunt în mod special crescuți și instruiți pentru astfel de lupte - o educație care se bazează pe abuz și maltratare de la vârsta de cățeluș. Acești câini sunt deja cu psihicul traumatizat și e foarte greu să le găsești stăpâni care ar fi dispuși să îi reabiliteze și să le arate o altfel de viață, în care nu mai există violență, ci doar căldură și iubire.

În februarie 2019, BBC a difuzat un reportaj despre luptele organizate între câini și comerțul cu câinii crescuți și folosiți pentru lupte. În reportaj se menționează și Republica Moldova ca fiind o sursă de câini pregătiți și vânduți în acest scop³³.

Lupta organizată între animale este o crimă violentă, care cauzează suferință enormă nenumăratelor animale nevinovate. Această activitate clandestină trebuie curmată prin aplicarea unor pedepse severe.

Totuși, este eronat să ne preocupe problema luptelor organizate între animale doar din perspectiva protecției animalelor. Practica și studiile din alte țări unde are loc acest "sport" sângeros demonstrează că există o legătură puternică între organizarea luptelor de animale și alte forme de violență în comunitate, și lupta între animale este frecvent asociată cu grupări criminale, contrabandă cu droguri, spălare de bani, deținere ilegală de arme, cazuri de violență umană și alte infracțiuni inclusiv omorul.

În Canada organizarea de lupte între câini este ilegală și sancționată încă din 1892.

În SUA, din anul 2008 luptele organizate între câini sunt considerate infracțiuni deja în toate statele. În majoritatea statelor, este considerată infracțiune deținerea câinilor în scopul folosirii lor pentru lupte. Să fii spectator la lupte între câini, la fel, e ilegal. Penalitățile diferă foarte mult de la un stat la altul.

În Ungaria, în 2004 parlamentul ungar a votat interzicerea și sancționarea luptelor între cucoși și creșterea sau vânzarea animalelor în scopuri de luptă, și a stabilit că actul de torturare a animalelor este o infracțiune penală cu

³³ <https://www.bbc.com/news/uk-46991589>

pedeapsă până la 2 ani de închisoare, și nu mai este considerată contravenție cum era până atunci.

În Irlanda, organizarea de lupte între câini este ilegală de mai bine de 150 ani, cu toate că acest tip de “sport” încă mai este practicat clandestin. În legislație, organizarea de lupte între animale se consideră infracțiune care se pedepsește în funcție de gravitate fie:

- cu amendă maximă de €5000, sau cu închisoare de până la 6 luni, sau cu ambele
- cu amendă maximă de €250 000, sau cu închisoare de până la 5 ani, sau cu ambele.

• **Asmuțirea animalelor (Articolul 403)**

Asmuțirea animalelor este un act de agresiune îndreptat împotriva vieții unui animal sau a unei persoane. Un animal care e antrenat pentru a ataca, este de fapt o armă care prezintă pericol pentru ceilalți din jur.

O persoană care asmuțește un animal împotriva oamenilor sau animalelor este un infractor, pentru că atentează direct la viața și sănătatea altora.

Aceste acțiuni sunt infracțiuni penale și se impun a fi pedepsite strict în temeiul articolului penal.

• **Modificarea aspectului unui animal (Articolul 405)**

Orice acțiune nejustificată de provocare a durerii și relelor tratamente față de animale - este ceea ce numim cruzime față de animale. Animalele sunt născute și create în natură, așa cum sunt. Orice intervenție chirurgicală, pentru modificarea aspectului unui animal nu este altceva decât o acțiune directă de abuz față de animal, în numele unui capriciu sau pentru a fi în vogă. Această practică trebuie oprită.

• **Folosirea animalelor sălbatice în circuri (Articolul 406)**

Folosirea animalelor sălbatice în circuri reprezintă o rămășiță a unei epoci trecute, acea perioadă în care oamenii nu erau foarte dezvoltați și foloseau animalele în scop de divertisment. Artiștii de circ obligă animalele să facă acțiuni care nu au nimic în comun cu comportamentul lor natural, cum ar fi dansul, mersul cu bicicleta, sărituri prin inelele de foc și alte acțiuni similare. La toate aceste numere de circ se ajunge adesea prin tortura, prin înfometare, prin diverse practici extrem de chinuitoare pentru animale.

Dresajul animalelor este de fapt o acțiune de manipulare a animalelor, după ce acestea sunt ținute înfometate. Și doar urmând sentimentul de foame și

dorința de a mânca, animalele se lasă supuse la astfel de antrenamente - astfel de dresaj se numește dresaj prin motivație. Însă, dresorii folosesc și dresajul prin pedeapsă. Atunci când animalele se împotrivesc să îndeplinească o comandă, ele sunt lovite cu tije de metal, biciuri cu ace metalice, care le provoacă dureri și răni, fiind astfel pedepsite și forțate să facă ceea ce de fapt nu doresc. Există o mulțime de video-uri în Internet despre modul în care dresorii își bat joc de animale în timpul repetițiilor pentru spectacole, lovind animalele cu brutalitate și chinuindu-le până la însângerare și istovire totală, uneori chiar și până la moarte.

Pe lângă dresaj, animalele suferă și în timpul transportului, și la locul de întreținere. De obicei, animalele sunt ținute în cuști foarte mici, acestea nefiind prevăzute pentru trai îndelungat. Animalele se chinuie înghesuite și incapabile să se miște sau să se ridice în picioare. Pentru un animal sălbatic o existență petrecută în captivitate este o tortură fără seamăn, o tortura comparabilă cu a unui om care ar sta închis întreaga viață.

În concluzie, suferințele la care sunt supuse animalele sălbatice în circuri sunt enorme și inimaginabile, comparabile doar cu un genocid sau lagăre de concentrare. Și asta e doar o parte mică a realității pe care ne-am permis să o expunem aici.

Divertismul bazat pe cruzime față de animale nu este un divertisment, și cu atât mai mult nu este un act educativ pentru a fi prezentat copiilor. Este nevoie de interzis folosirea animalelor sălbatice în circuri, pentru a opri violența împotriva animalelor. Suntem în secolul XXI. Există alternative sofisticate de divertisment, incluzând simulări 3D computerizate care pot fi cu animale sălbatice. Nu mai există nici o justificare pentru ca animalele sălbatice să sufere în continuare doar pentru amuzamentul oamenilor. Țările enumerate au interzis deja aceste spectacole inumane pe teritoriul lor: Austria, Bolivia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Cehia, Columbia, Costa Rica, Croația, Cipru, Danemarca, El Salvador, Estonia, Finlanda, Grecia, Guatemala, Irlanda, Israel, Italia, Luxemburg, Macedonia, Malta, Mexico, Olanda, Paraguay, Peru, Polonia, România, Scoția, Singapore, Slovacia, Slovenia, Suedia, Ungaria. Începând cu anul 2020 și Marea Britanie se va alătura lor.

Codul Contravențional

• Cruzimea față de animale săvârșită de către minori. Art 63²

Cu regret, cazurile în care adolescenții și copiii săvârșesc acte de cruzime față de animale sunt foarte frecvente. Dar, întrucât sunt minori, ei nu poartă nici o responsabilitate pentru acțiunile lor, rămânând astfel nepedepsiți și având mână liberă și motiv să aplice în continuare rele tratamente față de animale.

Ținând cont de faptul că până la o anumită vârstă responsabilitatea pentru educare și dezvoltare a atitudinii față de viață și de oameni o poartă părinții, propunem ca la articolul despre responsabilitățile părinților să fie introdus și un paragraf privind cruzimea față de animale.

Aceste sancțiuni vor stimula părinții să nu lase nepedepsite și să ignore cazurile de agresiune împotriva animalelor din partea copiilor lor, ci să se ocupe de educarea copiilor la acest capitol. În majoritatea cazurilor anume părinții reprezintă acel exemplu de comportament și atitudine față de animale pentru copiii săi, ei sunt cei care îi instruiesc despre acțiunile permise și nepermise. În așa mod, amenda pe care părinții o vor achita, va fi și pentru felul în care și-au educat copiii sau pentru că i-au instruit greșit. Orice formă de abuz la adresa animalelor trebuie prezentată copilului ca fiind un act cu implicații negative și trebuie descurajat de părinți din stadiul incipient. Orice agresiune permisă și nesancționată va alimenta dorința de agresiune și violență față de cei mai slabi, favorizând trecerea de la un comportament agresiv față de animale către acte de cruzime față de oameni.

Există în Georgia³⁴

- **Abandonarea și/sau alungarea animalului**

Fenomenul este descris mai sus, în descrierea Articolului penal 398
Există: Anglia, România, Irlanda, Italia, Franța, SUA, Olanda, Canada

- **Administrarea de substanțe destinate stimulării capacităților fizice ale animalelor în timpul competițiilor sportive, sub forma dopajului**

Există în România

- **Despărțirea puilor de mamă până la vârsta de minimum opt săptămâni de viață**

Puii de câine și pisică trebuie să crească lângă mama lor pe parcursul primelor 8 săptămâni cel puțin, pentru că doar ea poate să-i hrănească la această vârstă. Dacă sunt separați de mamă mai devreme de 8 săptămâni, viața lor este pusă în pericol, ei fiind astfel practic condamnați la moarte. Ceea ce este un act de cruzime față de animale.

Există în România

- **Dresarea unui animal prin care se folosesc mijloace de dresaj care provoacă traume psihice sau fizice**
Există în România

³⁴ <https://sputnik-georgia.ru/georgia/20190529/245410039/V-Gruzii-uzhestochayut-nakazanie-za-zhestokoe-obraschenie-s-zhivotnymi.html>

- **Participarea în calitate de spectator la lupte organizate între animale de orice fel Art. 157 alin. (15)**
- **Persoana care aduce cu sine copii cu vârsta de până la 16 ani la lupte între animale Art. 157 alin. (15-1)**
- **Dresarea sau oferirea serviciilor de dresaj a animalelor în scopul folosirii lor în lupte sau spectacole sângeroase Art. 157 alin. (15-2)**

Organizarea luptelor între animale este interzisă în majoritatea țărilor din lume și este pedepsită penal.

Spectatorii prezenți la aceste lupte, dar și cei care aduc cu sine copii cu vârsta de până la 16 ani pentru a viziona aceste spectacole violente - sunt complici direcți ai acte de cruzime împotriva animalelor, fiind pedepsiți sever în multe țări.

Spectatorii au practic un statut de coparticipant la aceste acte sângeroase, prin faptul că acceptă tacit și încurajează actele de cruzime la care sunt supuse animalele. Mai mult ca atât, contribuind financiar prin achitarea taxei de intrare, spectatorii alimentează organizarea în continuare a luptelor de acest gen.

Persoanele care aduc copii să vizioneze acest "sport" sângeros necesită a fi trase la răspundere, deoarece prezintă tratamentul crud fata de animale - un exemplu de comportament de urmat. Copiii recepționează mesajul precum că folosirea animalelor în spectacole violente este un lucru absolut normal, acceptabil, ba chiar și profitabil, astfel cultivându-le o atitudine și comportament agresiv fata de animale, ceea ce poate avea consecințe grave asupra oamenilor și animalelor.

Iar cei care dresază animalele în scopul participării la lupte, sunt de fapt furnizori de corpuri vii și sclavi pentru desfășurarea acestor spectacole sângeroase, știind foarte bine că animalele pe care ei le dresază vor fi supuse unor acte de o cruzime barbară, în urma cărora vor ieși cu traumatisme grave sau nu vor mai scăpa cu viață.

- **Amenințarea, exprimată în scris sau verbal, cu omorul sau vătămarea integrității corporale sau sănătății animalului (Art. 157 alineatul (16))**

Din păcate, în societate există indivizi care urăsc animalele și își exprimă agresiunea față de acestea pe cale verbală sau scrisă, și anume amenințând cu pricinuirea daunelor animalelor. Ei îi terorizează și pe vecini, dar și pe alți proprietari de animale. Având în vedere că aceste amenințări provoacă traume psihologice proprietarilor de animale, precum și faptul că pun viața animalelor în pericol, aceste fapte necesită pedepsite, deoarece reprezintă acte de agresiune și violență, care generează ură în raport cu animalele.

d) Prevenirea abuzului de către o persoană condamnată pentru încălcarea drepturilor animalelor și protejarea animalelor de abuzul repetat

• Confiscarea animalelor

Confiscarea animalului este o măsură de siguranță necesară, care poate salva animalul de la un pericol pentru viața sau sănătatea lui. Din păcate, la moment în Republica Moldova nu este prevăzută o astfel de măsură.

Deși se întâmplă nenumărate cazuri când animalul se află în pericol, nici poliția și nici inspecția veterinară nu au posibilitatea să salveze animalul și să-l ia de la proprietarul iresponsabil. Singura posibilitate rămâne ca animalul să fie răscumpărat, dar chiar și acest lucru e posibil doar dacă proprietarul este de acord. Însă, deseori se întâmplă că proprietarii nu doresc să vândă animalul, ba mai mult îl ascund de văzul lumii, lipsind animalul de ultima șansă de a fi protejat.

Se cunosc destul de multe cazuri în care proprietarul își bătea animalul, a fost sancționat pentru cruzime față de animal, însă din cauză că legislația nu prevede măsura de confiscare a animalului în astfel de cazuri, animalul a rămas la proprietar și putea fi supus bătăii în continuare, fie chiar și omorât.

Sau cazul femeii care deține 40 de pisici. Ele locuiesc toate într-un spațiu foarte mic, în condiții antisănătare, se îmbolnăvesc des și mor. Femeia poate fi sancționată doar cu o amendă mică, în timp ce animalele vor rămâne cu ea, continuând să se îmbolnăvească și să moară.

Confiscarea animalelor este o măsură prevăzută în multe țări europene. În scopul prevenirii cazurilor de rele tratamente față de animale, este nevoie ca și în Republica Moldova să fie introdusă măsura confiscării animalelor.

Exemplu în România³⁵

• Interdicția de a deține animale

„Interdicția de a deține animale” și „confiscarea animalelor” sunt sancțiunile ce se propun a fi incluse în vederea protejării animalelor care au avut de suferit în urma acțiunilor violente, precum și a încălcării normelor de îngrijire. Rațiunea introducerii acestor infracțiuni au scopul de a evita acțiuni ilegale repetate în adresa animalelor.

Țările UE, Canada, SUA, Australia ș.a. țări dezvoltate prevăd astfel de sancțiuni. De exemplu „interdicția de a deține animale” se stabilește pe un termen limitat sau poate fi chiar pe viață, în dependență de gravitatea faptei.

³⁵ <https://millionsoffriends.org/peste-30-de-animale-au-fost-confiscate-dintr-o-garsoniera/>

Exemplu din Anglia (noiembrie 2018): Un bărbat deținea 38 de câini și 18 pisici în condiții oribile. Toate animalele i-au fost confiscate și acesta a primit interdicție pe viață pentru a deține animale³⁶.

Exemplu în Franța³⁷

Privitor la inițiativa de a introduce „Capitolul XIX Infrațiuni contra drepturilor animalelor” în conținutul Codului penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002, aceasta este însoțită de reglementări speciale privind protecția animalelor. Responsabilitatea privind prevenirea cruzimii și motivarea cetățenilor de a avea un comportament adecvat față de animale impun atât adoptarea unor reglementări de domeniu, cât și aplicarea bunelor practici internaționale. Un alt element de noutate reprezintă calificarea acțiunilor de „uciderea animalelor” și „încălcarea normelor sanitare și de zooigienă” drept infrațiuni în vederea evitării abuzului față de animale, în caz contrar suportarea consecințelor în caz de nerespectarea legislației.

³⁶ <https://www.bbc.com/news/uk-england-kent-46346647>

³⁷ <https://www.20minutes.fr/societe/2237427-20180314-villefranche-laisse-chien-chat-mourir-faim-justice-interdit-vie-avoir-animaux?fbclid=IwARo65vMI8KyLhMgv1H3MJTp-zsdcPKJJmMi9EgSfxl1nfzIV-mDGHK0lnYs>

